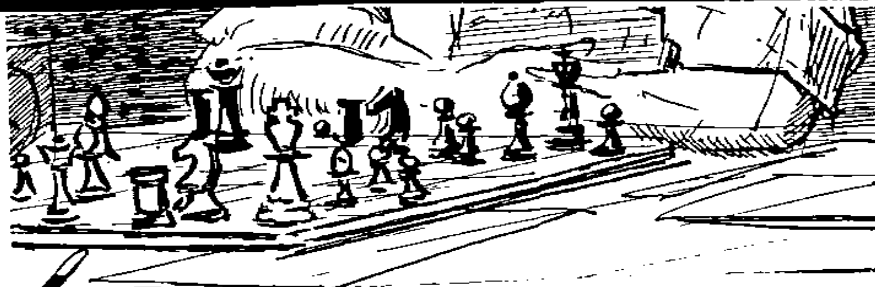

AANZET

MAANDBLAD VAN DE S.C. HOOGEVEEN.

Nr. 4

februari 1987

Redactie: Jelle van Eijk.

Naar de Zuiderkerk.

De verhuizing is dan toch nog rond. Na lang dubben, wikken en wegen en veel gezocht is de keus gevallen op de Zuiderkerk als nieuw speellokaal. Het preciese adres is:

Zuiderkerk
Baarlelaan 1
7906 EB Hoogeveen.

Begin februari zal de verhuizing plaats vinden. Dit heeft tot gevolg dat er op 3 februari niet gespeeld zal worden. De eerste speeldag in de nieuwe lokatie zal dus op 10 februari zijn. Hoe het lokaal zal zijn - dat zullen we nog even moeten afwachten. Rust, ruimte en goede bediening, dat zijn de wensen van uw redacteur. En warmte, want zoals de afgelopen weken wel gebleken is, is de kachel van de ruimte van het Jannes vd Sleedehuis niet opgewassen tegen het barre, winterse januariweer.

Over dit nummer kan ik verder kort zijn. Dankzij de welwillende medewerking van de heer Hulzebosch is er een artikel dat niet door mijzelf geschreven is. Ik zou toch alsnog iedereen willen oproepen om zijn lijstje met goede voornemens voor dit jaar met eentje uit te breiden: een artikel of een analyse te schrijven voor het clubblad.

De interne competitie.

De eerste helft zit er weer op. En het lijkt erop, dat de heer Hulzebosch onverslaanbaar is. Net 11 uit 11 nog geen half puntje verloren ... De clubkampioen van dit seizoen staat eigenlijk al vast. Alle lof:

Misschien kunnen we nog een strijd voor de tweede plaats organiseren? De heren Krol en Bos hebben het deze keer niet gehaald en zullen nu in de tweede groep moeten proberen zich te revancheren. Hun plaatsen worden ingenomen door de heren v. Seventer en Ploeger, die we hierbij alle succes toewensen.

Eindstand 1e groep:

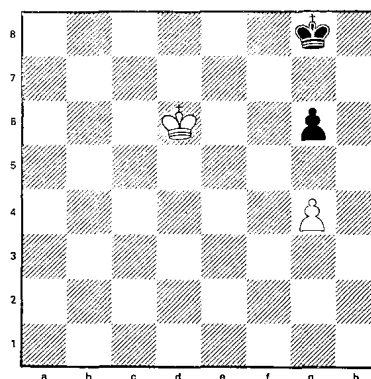
1. W. Hulsebosch	11
2. J. Krikken	6
3. M. Stevens	6
4. L. de Jonge	6
5. A. Stoet	5½
6. R. Flower	5
7. J. v. Til	5
8. J. Oldenkamp	5
9. H. Voerman	5
10. H. Straat	4½
11. G. Krol	4
12. T. Bos	3

Eindstand 2e groep:

NAAM	N	W	Z	PT	TU
1. V SEVENTER	0	4	0	0	4
2. PLOEGER	0	0	0	0	0
3. DE VRIES	1	0	4	0	0
4. HOFMAN	0	0	0	0	0
5. EKKELS	0	0	0	0	0
6. RIETHORST	0	0	0	0	0
7. BAAS	0	0	0	0	0
8. ARINGANENG	0	0	4	0	0
9. V EIJK	0	0	0	0	0
10. HOFSTEE	0	4	4	0	0
11. LUNENBORG	0	0	0	0	0
12. HOOGEWERF	0	0	0	0	0
13. KNOEF	0	4	4	0	0
14. PETSTRA N	0	0	0	0	0
15. PIEPOT	0	0	0	0	0
16. OUDMAN	0	0	0	0	0
17. REINDERS	0	0	0	0	0
18. PETSTRA E	0	0	0	0	0
19. V D VINNE	0	0	0	0	0
20. DOORNBOSS	0	0	0	0	0
21. C C G	0	0	0	0	0
22. WENNING	0	0	0	0	0
23. SPRAKEL	0	4	0	0	0
24. V GIJSSSEL	0	0	0	0	0
25. RUSCHEN	0	0	0	0	0
26. DUN	0	0	0	0	0
27. COTTAM	0	0	0	0	0
28. BROENS	0	0	0	0	0
29. V SPRANG	0	0	0	0	0
30. NIJSTEN	0	4	4	0	0

STELLING

De vorige keer had u 1.Db7-b4! moeten spelen, waarna zwart geen verdediging meer heeft tegen Db4-d4 mat. 1...Df8xb4 leidt ook tot mat: 2.Txd8+ Kg7 3.Tg8+ Kh6 4.Tf6 mat. Hierbij ziet u weer een eindspel staan. Wit wint op een relatief eenvoudige manier. Maar hoe?

Errata.

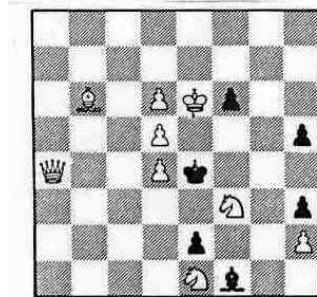
Uit het vorige nummer blijkt in ieder geval, dat ik een niet al te nauwkeurig werker ben. Ekskuses daarvoor. De enkele typefouten zult u me ongetwijfeld wel willen vergeven, maar twee dingen wil ik nog recht zetten:

1e. Op blz. 5 verwijs ik naar een voetnoot (7e regel van onder). Omdat deze voetnoot in het verdere nummer in het geheel niet te vinden is, volgt hij hier: "De indeling is van Raymond Keene: 'Nimzowitsch/Larsen Attack', Batsford 1977.

2e. Op blz. 8 gaf ik als 10e zet Lg5-d2. Dit had natuurlijk 10. Ld5-g2 moeten zijn.

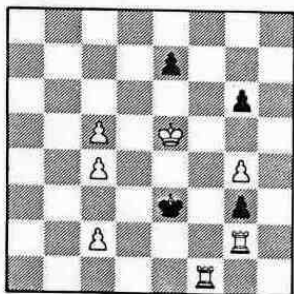
De rups 1.

In een oud nummer van Schaak-bulletin vond ik een grappig artikel van Tim Krabbé over een bepaald thema in schaakproblemen. Zelf ben ik bepaald geen liefhebber van het probleem - het gekunstelde van dergelijke stellingen staat me tegen - maar dit speciale thema leek me de moeite van het hervertellen wel waard. Het behandelt het probleem van een serie dubbel, triple of meer pionnen, die opschuivend een bepaald mat veroorzaken. Krabbé noemde het, heel toepasselijk, het rups-thema. Het begint allemaal met een probleem dat Em. Lasker ooit eens maakte.

Wit geeft mat in drie
Em.Lasker
Lasker's Chess Magazine 1904
De oplossing blijkt 1.d7
2.d6 en 3.d5 te zijn.
Ongeacht wat zwart doet,
hij gaat mat.

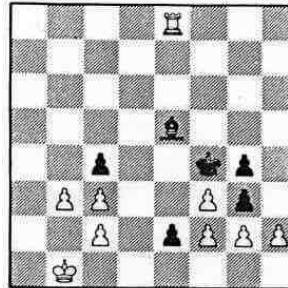
Er zijn meer van dergelijke
problemen:

Wit geeft mat in 5

D.Przepiorka
Deutsche Schachblätter, 1910

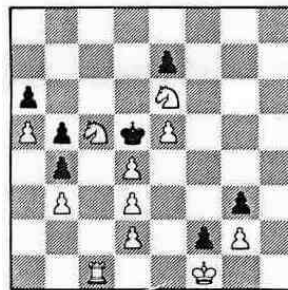
Wat zwart ook doet, na 1.c6 2.c5 3.c4
4.Tel en 5.Tc3 staat hij mat.
Een voorbeeld van twee rupsen, geen
fraaie stelling overigens.

Wit speelt en wint

L.Korolkov
Sjachmaty v SSSR, 1921

Maar goed, het feit van een dubbele rups
die voortkruipt vergoedt natuurlijk het
nodige. 1.hxg3+ Kf5 2.fxg4+ Kf6 3.g5+
Kf5 4.g4+ Kf4 5.g3+ Ke4 6.f3+ Kd5
7.bxc4+ Kd6 8.c5+ Kd5 9.c4+ Kd4 10.c3+
en wint. Grappig is ook de rups waar
steeds hapjes van genomen worden.

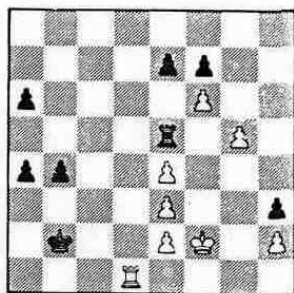

Wit geeft mat in 6

F.Lindgren
Tidskrift for Schack, 1940

1.Td1 Kc6 2.d5+ Kxd5 3.d4 Kc6 4.d5+ Kxd5
5.d4 Kc6 6.d5 mat.

Eenzelfde idee vinden we in de volgende studie:

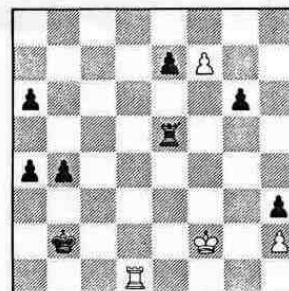

Wit speelt en maakt remise

D.Goergenidze
3e prijs L'Italia Scacchistica
1975

De zwarte damevleugelpionnen lijken overmachtig. 1.g6! fxg6 2.f7 Te6 [om na 3.f8D Tf6+ te kunnen spelen, waarna de damevleugelpionnen voor de winst zorgen.

Dit thema zien we in het vervolg steeds als wit de toren kan winnen] 3.e5! Txe5 4.e4 Te6 5.e5 Txe5 6.e4 Te6 7.e5 Txe5

8.Th1!! en dit is dan de pointe van het opeten van de rups. Zwart moet toezien dat zijn eigen toren op de f-lijn terecht komt, met pat. 8...a3 9.f8D Tf5+ 10.Kg1 a2 11.Df6+ remise, een "dolle dame".

HOOGVEEEN I - HAREN III.

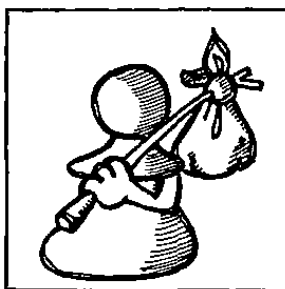
Op 9 dec. moest Hoogeveen I voor zijn derde wedstrijd aantreden tegen Haren III. Er waren al 2 partijen vooruit gespeeld. W. Stevens liet een 1 noteren, terwijl v. Til een 0 moest incasseren. Krol moest al snel ook een 0 incasseren, waarna Jansen, die niet geheel fit was, ternauwernood een remise veilig kon stellen. Kelfkens speelde met wit een goede positionele partij. Enkele zwakke punten in de zwarte opstelling werden goed uitgebuit. Hierdoor kon een 1 genoteerd worden waardoor de stand 2½ - 2½ werd. Straat, Flower en Hulsebosch zouden voor de andere punten moeten zorgen. Van de partij van Flower leek de uitslag het meest duidelijk: ½-½. Straat had een stelling waarin het kan vriezen en dooien, terwijl Hulsebosch in het eindspel een sterk paard tegen zwakke loper had. Straat die tot nu toe nog geen enkele (!!) partij voor het eerste team had verloren had de dame gepend staan, maar kon desondanks door Tf8-f2 direct winnen. Helaas speelde hij Tf1-f2 waardoor de partij verloren ging. De partijen van Hulsebosch en Flower werden afgebroken. Flower gaf zonder verder spelen remise, terwijl Hulsebosch het nog wel probeerde. Maar ondanks een pion-, en later paardoffer wist de Harenaar zijn partij net in remisewateren te loodsen. De eerste nederlaag was een feit.

De resultaten:

1. Hulsebosch	½
2. Kelfkens	1
3. Jansen	1
4. Flower	1
5. v. Til	0
6. Stevens	1
7. Straat	0
8. Krol	0

W. Hulsebosch

SCHAKERS OP PAD

In het laatste anderhalf jaar hebben de volgende personen voor het eerste team de volgende resultaten behaald. Tussen haakjes wordt het bord weergegeven waar gemiddeld gespeeld is.

Hulsebosch	9	6 pnt	(1)	67%
Kelfkens	10	7	(2)	70%
Jansen	8	5½	(3)	70%
v. Til	10	3	(4)	30%
Flower	9	5½	(4,5)	60%
Stevens	10	8	(6)	80%
Krol	6	4½	(7)	75%
Krikken	9	3½	(7)	40%
Straat	5	3½	(7)	70%
de Jonge	3	2½	(5)	83%
Voerman	1	½	(5)	50%
	80	492		62%

GELIJKSPEL IN EMMEN.

Wat een weer was het die maandag toen het derde naar Emmen moest voor hun wedstrijd tegen ESG III. Je hond zou je er nog niet doorheen sturen. Maar schakers zijn een slag apart, en trotseren zelfs de meest barre omstandigheden om hun partijtje te schuiven. En daarom vertrok het zestal in complete slagorde. Het clubgebouw van ESG hoorde bij een kerk, en dat was goed te merken ook. In de ruimte naast het speellokaal was een koor aan het oefenen, wat voor een - over het algemeen - aangename achter-grondmuziekje zorgde. Door deze zang waren de beide teams waarschijnlijk al in een vreedzame kerstsfeer gebracht, want de ontmoeting eindigde in een gelijk spel. Aan de borden ging het er echter niet altijd even vreedzaam aan toe.

Piepot - aan het zesde bord spelend - raakte al snel een stuk kwijt en zorgde daarom voor de eerste nul. Op het vijfde bord debuteerde mw. Lunenburg, en dat deed ze op werkelijk prima wijze: winst. Ze oefende wat druk uit op veld e6 zag ik, en toen ik korte tijd later weer keek, stond ze zowaar een dame tegen twee lichte stukken voor! Een uitstekende prestatie. Hofman, op het vierde bord, verloor al snel een pion, leverde er wat later nog een in, en moest uiteindelijk ook de koning omleggen.

Aan het eerste bord speelde Bos. Hij kwam iets slechter te staan, verloor zelfs een pion. Grappig om te zien was nog wel de rondgang van zijn dame: vanaf d1 zag ik hem op een gegeven moment via f4 naar b4, a3, c2 en uiteindelijk zelfs weer op e1 belanden. Deze wandeling echter baatte wienig: na ruil kwam hij in een in principe verloren eindspel terecht. Echter, zijn tegenstander blunderde z'n pluspion weg, waarna remise overeengekomen werd. Op het derde bord speelde Ekkels een volledig gelijkgaande partij, waarbij de strijd om de open a-lijn in een onbeslist eindigde. En dus ook de partij. Dus moest het van het tweede bord komen, waar ik zelf speelde. Doordat m'n tegenstander de opening iets te passief speelde kon ik tot een initiatief in het centrum komen, wat me op een gegeven moment een stuk (tegen twee pionnen) opleverde. Echter, het geheel had me nogal wat tijd gekost, zodat ik voor de laatste 17 zetten nog maar zo'n minuut of tien over had. En dat, terwijl we al met 3-2 achter stonden. De spannende tijdnoodfase overleefde ik met enige moeite, waarna ik de verlossende één mocht noteren. Beide teams konden tevreden zijn met dit 3-3 resultaat.

De persoonlijke resultaten:

1. Bos	½
2. v. Eijk	1
3. Ekkels	½
4. Hofman	0
5. Lunenburg	1
6. Piepot	0

JvE

Externe resultaten.

Het is wel 'ns interessant om - halverwege de competitie -de resultaten van de verschillende spelers in de externe competitie te vergelijken. Helaas kon in deze vergelijking het tweede achttal niet meedoen, omdat ik nog nooit een uitslag van dit team heb ontvangen. Achtereenvolgens de resultaten van het eerste en het derde.

Hulsebosch	3 - 2	67 %	Ploeger	2 - 1	50 %
Kelfkens	3 - 2	67	Bos	3 - ½	17
Jansen	3 - 1	33	v. Eijk	3 - 3	100
Flower	3 - 1½	50	Ekkels	2 - ½	25
v. Til	3 - ½	17	Hofman	2 - 0	0
Stevens	3 - 3 !!	100	Piepot	3 - 1	33
Krikken	2 - 1	50	de Vries	1 - 1	100
Krol	2 - 1	50	Lunenburg	1 - 1	100
Straat	2 - 1	50			

Opvallend is dit jaar dus het spel van Wim Stevens, die uit zijn drie partijen maar liefst drie punten sleepte. Alle lof! Zouden we een ranglijst maken op basis van deze gegevens, dan ziet die er als volgt uit (erg representatief is dit natuurlijk niet door het ontbreken van de uitslagen van het tweede, alsmede door het geringe aantal gespeelde partijen):

1. Stevens	100	3
2. v. Eijk	100	3
3. de Vries	100	1
4. Lunenburg	100	1
5. Hulsebosch	67	3
6. Kelfkens	67	3

UITSLAG HOOGVEEEN II - YPEY/EXPERT

1. A. Stoet	- C. Buijvoets	1 - 0
2. L. de Jonge	- R. Broekman	½ - ½
3. R.H. Straat	- M. Schrader	1 - 0
4. A. van Seventer	- E. Draaisma	0 - 1
5. R. de Vries	- T. den Otter	½ - ½
6. J. Oldenkamp	- M. Zenden	afg.
7. J. Oudman	- M. Hunderman	0 - 1
8. K.J. Baas	- B. Jongsma	0 - 1

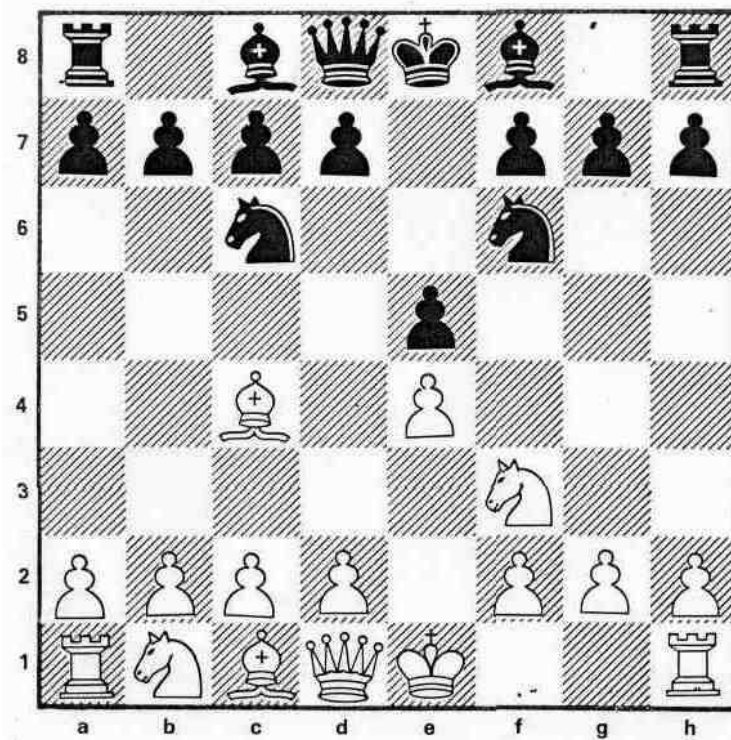
Nog net voordat ik dit nummer gereed had, hoorde ik dat Oldenkamp zijn partij heeft gewonnen. De einduitslag wordt dus 4-4.

DE OPENING

Tweepaardenspel in de Nahand.

Een aktiever antwoord op 3.Lc4 (na 1.e4 e5 2.Pf3 Pc6) is 3...Pg8-f6. Je kunt er dan op rekenen dat er een levendige partij ontstaat, met in ieder geval een spannende

openingsfase. Het beste kan de witte aanvoerder maar gelijk zondigen tegen de openings-regel "zet nooit eenzelfde stuk meer dan een maal" en het veld f7 aanvallen met Pf3-g5, weliswaar riskant, maar naar het schijnt wel goed.

Wit heeft twee andere mogelijkheden:

4.d2-d4 en 4.Pb1-c3 (zowel 4.d3 Lc5 als 4.0-0 Lc5 gaan over in het Italiaans).

A. 4.d2-d4. Velen beschouwen dit voor wit de enige mogelijkheid om het initiatief te behouden, maar zwart weet vaak gelijk spel te behalen. 4...exd4 5.0-0 Pxe4 (5...Lc5 geeft wit de mogelijkheid een zeer gevaarlijke aanval op te zetten, die het eerst door Max Lange in

1854 is onderzocht, en dus ook naar hem genoemd: 6.e5 d5 7.exf6 dxc4 8.Te1+ Le6 9.Pg5 Dd5 10.Pc3 Df5 11.Pce4 0-0-0 12.g4 De5 13.Pxe6 fxe6 14.fxg7 Thg8 15.Lh6! d3 16.c3 ; tja, en of deze stelling nou gunstig is voor wit of voor zwart mag je zelf uitzoeken. Ik weet het niet. De tekstzet 5...Pxe4 is een eenvoudiger weg naar een gelijk spel)

6.Te1 d5 7.Lxd5 (7.Pc3?! is weliswaar grappig, maar niet zo best: 7...dxc3! 8.Lxd5 Le6 9.Lxe4 Dxd1 10.Txd1 cxb2 11.Lxb2 f6 ♣) 7...Dxd5 8.Pc3 Da5 9.Pxe4 Le6 10.Peg5 0-0-0 11.Pxe6 fxe6 12.Txe6 Ld6 13.Lg5 Tdf8 =.

B. 4.Pc3 Pxe4 5.Pxe4 d5 6.Ld3 dxe4 7.Lxe4 Ld6 8.d4 exd4 9.Lxc6+ bxc6 10.Dxd4 0-0 11.0-0 c5 12.Dc3 Lb7 = (aldus speelden Tartakower-Bogoljubow in Pystian, 1922).

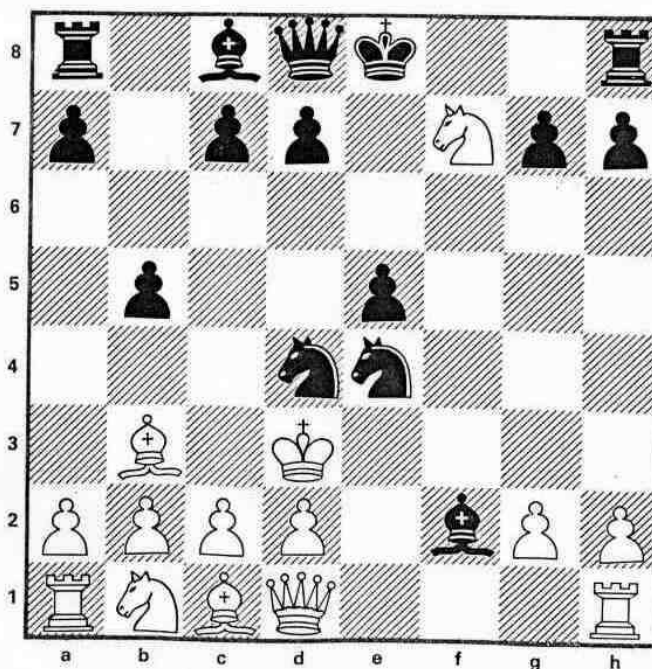
Maar terug nu naar wat ik als de hoofdvariant beschouw: 4.Pf3-g5. De enigste methode om veld f7 te beschermen is 4...d7-d5. Traxler, een Tsjechische meester van het eind van de vorige eeuw heeft met de zet 4...Lc5 geëxperimenteerd: een geniaal, maar waarschijnlijk verkeerd idee om via een torenoffer een doorslaggevende aanval te krijgen.

Dat wit het echter wel voorzichtig moet aanpakken blijkt uit de partij Reinisch-Traxler, Praag 1896: 1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Pf6 4.Pg5 Lc5 5.Pxf7 Lxf2+ 6.Ke2? (dit is al fout. Een speelbaar alternatief is 6.Kf1 De7 7.Pxh8 d5 8.exd5 Pd4)

6...Pd4+ 7.Kd3 b5! 8.Lb3 Pxe4!! (diagram)

9.Pxd8 Pc5+ 10.Kc3 Pe2+ 11.Dxe2 Ld4+ 12.Kb4 a5+ 13.Kxb5 La6+ 14.Kxa5 Ld3+ 15.Kb4 Pa6+ 16.Ka4 Pb4+ 17.Kxb4 c5 mat.

5.e4xd5, terugnemen op d5 is slecht voor zwart: 5...Pxd5 6.Pxf7 Kxf7 7.Df3+ Ke6 (anders sneuvelt Pd5), 8.Pc3 Pb4 9.De4 c6 10.a3 Pa6 11.d4 Pc7 12.Lf4! Kf7 13.Lxe5 ±. Daarom speelt men praktisch altijd 5...Pc6-a5, hoewel 5...Pd4 ook een mogelijkheid is; ik ga daar verder niet op in.

De hoofdvariant gaat als volgt verder: 6.Lf1-b5+ c7-c6 (ook na 6...Ld7 7.De2 Le7 8.Pc3 0-0 komt de stelling ongeveer gelijk), 7.d5xc6 b7xc6 8.Lb5-e2 (na 8.La4 gaat wit als volgt de mist in: 8...h6 9.Pf3 e4 10.Pe5 Dd4 11.Lxc6+ Pxc6 12.Pxc6 Dd5 en het witte paard sneuvelt; of 9.Pb3 Lg4 10.f3 Lxh3 11.gxh3 Lc5 ♯) 8...h7-h6.

Hier heeft zwart de keuze uit twee alternatieven: 9.Pf3 of 9.Ph3.

1. 9.Pg5-f3 geeft zwart de mogelijkheid om met tempowinst het paard te gaan opjagen: 9...e4 10.Pe5 Ld6 waarna wit het beste 11.f4 speelt. 11 d4 is weliswaar ook mogelijk, maar volgens Pachman krijgt zwart voor z'n geofferde pion mooi spel dankzij de aktievere opstelling van z'n stukken: 11...exd3 12.Pxd3 Dc7 13.h3 0-0 14.0-0 Tb6 15.Pc3 c5. Na 11.f4 volgt 11...exf3 12.Pxf3 0-0 13.d4 Dc7 14.0-0 c5 15.Pc3 a6±.

2. 9.Pg5-h3, een exentrieke manier om tempoverlies te voorkomen. Zwart kan zowel met 9...Lc5 als met 9...Ld6 antwoorden (ruilen op h3 heeft geen haast, het paard kan toch nergens heen). Dp 9...Lc5 komt dan 10.0-0 0-0 11.d3 Lxh3 (beter is 11...Pb7 12.Pc3 Lb6 13.Khl Pe5 14.f4 e4±, Hamann-Geller, 1966] 12.gxh3 Dd7 13.Lf3 Dxh3 14.Pd2 Tad8 15.Lg2 Df5 16.Tel Tfe6 17.Pe4 ± Fischer-Bisguier, New York, 1963. Het andere antwoord, 9...Ld6, gaf zwart goed spel na 10.d3 0-0 11.Pc3 Pd5 12.Lf3 Pxc3 13.bxc3 Dh4 14.Pg1 f5 15.g3 Df6 16.Pe2 e4 in de partij Tringow-Geller, 1971, maar Tschigorin geeft als mogelijke verbetering voor wit de zet 10.d4 aan. Bv. 10...e4 11.Pf4 of 10...Lxh3 11.gxh3 e4 12.h4 0-0 13.h5. Fischer echter geeft de zet 10...exd4 een uitroepteken ... ik heb het idee dat de discussie over deze variant nog niet is beëindigd.